

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 390/2014,

14. aprill 2014,

millega kehtestatakse ajavahemikuks 2014–2020 programm „Kodanike Euroopa”

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 352,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 10 ja 11 on igal kodanikul õigus osaleda liidu demokraatias ja liidu institutsioonid peaksid andma kodanikele ja esindusühendustele võimaluse teha teatavaks ja vahetada avalikult oma seisukohti liidu tegevuse kõigis valdkondades ning pidama esindusühenduste ja kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi.
- (2) Komisjoni 3. märtsi 2010 aasta teatisega „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” püüavad liit ja liikmesriigid tagada järgmisel aastakümnel majanduskasvu, tööhõive, tootlikkuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse.
- (3) Kuigi liidu kodakondsuse ja sellest tulenevate õigustega kaasneb objektiivselt lisaväärtus, jätab liit mitmesuguste majanduslike ja sotsiaalsete probleemide lahendamise ja liidu poliitika vahelise seose sageli selgelt ja tõhusalt esile toomata. Sellest tulenevalt ei ole muljetavaldavad saavutused Euroopas valitseva rahu ja stabiilsuse, pikaajalise jätkusuutliku arengu, stabiilsete hindade, tulemusliku tarbija- ja keskkonnakaitse ning põhiõiguste edendamise vallas tekitanud kodanikes alati tugevat ühtekuuluvustunnet liiduga.
- (4) Selleks et Euroopa kodanikele lähemale tuua ja võimaldada neil täiel määral osaleda veelgi tugevama liidu loomises, on vaja mitmesuguseid meetmeid ja kooskõlastatud jõupingutusi nii riikidevahelisel kui ka liidu tasandil. Euroopa kodanikualgatus on ainulaadne võimalus, tänu millele saavad kodanikud otseselt mõjutada liidu õigusnormide kujundamist ⁽³⁾.
- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 1904/2006/EÜ ⁽⁴⁾ on sätestatud tegevuskava, mis on kinnitanud vajadust toetada jätkuvat dialoogi kodanikuühiskonna organisatsioonide ja haldusüksustega ning kodanike aktiivset kaasamist.

⁽¹⁾ ELT C 299, 4.10.2012, lk 122.

⁽²⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 43.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 211/2011 kodanikualgatusete kohta (ELT L 65, 11.3.2011, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta otsus nr 1904/2006/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 programm „Kodanike Euroopa”, et edendada Euroopa kodanikuaktiivsust (ELT L 378, 27.12.2006, lk 32).

- (6) Programmi „Kodanike Euroopa” 2007–2013 vahehindamise aruanne, koos avaliku internetikonsultatsiooni ja kahe järjestikuse konsultatsiooniga sidusrühmadega kinnitasid, et nii kodanikuühiskonna organisatsioonid kui ka osalenud üksikisikud peavad uut programmi „Kodanike Euroopa” oluliseks. Samuti peeti programmi kehtestamist vajalikuks seetõttu, et mõju avalduks nii organisatsioonide suutlikkuses kui ka üksikisikute suuremas huvis liidu asjade suhtes. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega kehtestada programm „Kodanike Euroopa” („programm”) ajavahemikuks 2014–2020.
- (7) Projektide teemad, nende seosed kohaliku ja piirkondliku eluga ning sidusrühmade koosseis peaksid tagama märkimisväärse sünergia teiste liidu programmidega eelkõige hariduse, kutseõppe ja noorsooküsimuste, spordi, kultuuri ja audiovisuaalsektori, põhiõiguste ja -vabaduste, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse, mittediskrimineerimise, teadusuuringute ja innovatsiooni, infoühiskonna, laienemise ning liidu välistegevuse vallas.
- (8) Avaliku elu kõigi aspektide elavdamise nimel peaks programm hõlmama paljusid erinevaid tegevusi, sealhulgas kodanike kohtumisi, kontakte ja arutelusid kodakondsusküsimustes, liidu tasandi sündmusi, algatusi Euroopa ajaloo jaoks määrava tähtsusega hetkede teadvustamiseks ja nende üle arutelude edendamiseks, algatusi, mis suurendaksid kodanike, eelkõige noorte teadlikkust liidu ajaloost ning liidu institutsioonide toimimisest, ning arutelusid Euroopa poliitiliste küsimuste üle.
- (9) Euroopa Parlamendi 2. aprilli 2009. aasta resolutsioonis Euroopa südametunnistuse ja totalitarismi kohta ning nõukogu 9.–10. juuni 2011 aasta järeldustes totalitaarsete režiimide poolt Euroopas toime pandud kuritegude kohta rõhutatakse, et on tähtis hoida minevikumälestusi elus, et minevikust edasi liikuda ja ehitada tulevikku, ning tõstetakse esile liidu rolli nende kuritegude kollektiivse mälestuse säilitamises, jagamises ja tutvustamises. Seetõttu tuleks arvestada ka ajalooliste, kultuuriliste ja kultuuridevaheliste aspektide asjakohasust, samuti olemasolevaid seoseid ajaloolise mälu ja Euroopa identiteedi vahel.
- (10) Suurema mõju ja pikaajalise püsivuse huvides peaks programmi horisontaalmõõde tagama tulemuste väärtustamise ja ülekantavuse. Selle saavutamiseks peaksid ettevõetavad tegevused olema seotud liidu poliitilise programmi ja neist tuleks asjakohaselt teada anda.
- (11) Erilist tähelepanu tuleks pöörata kõigi liikmesriikide kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide tasakaalustatud integreerimisele riikidevahelistesse projektidesse ja tegevustesse ja osalemist nendes, võttes sealjuures arvesse keelte paljusust liidus ning vajadust kaasata alaesindatud rühmi.
- (12) Nii ühinevad riigid, kandidaatriigid ja võimalikud kandidaatriigid, kes saavad kasu ühinemiseelsest strateegiast, kui ka Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalised EFTA riigid võivad osaleda liidu programmides vastavalt nendega sõlmitud lepingutele. Peale selle vastavad nõukogu otsuse 2001/822/EÜ⁽¹⁾ kohaselt programmis osalemise kriteeriumidele ülemeremaad ja -territooriumid.
- (13) Tõelise ja kestva demokraatia loomise ning elujõulise kodanikuühiskonna arendamise eesmärgid peaksid olema ühised nii programmi kui ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 232/2014⁽²⁾ jaoks. Liit pakub Euroopa naabrusinstrumendiga hõlmatud riikidele privilegeeritud suhet, mis rajaneb mõlema poole pühendumisel ühistele väärtustele ja põhimõtetele.
- (14) Käesoleva määruse alusel teavitustegevuseks eraldatud vahendid võiksid kaasa aidata ka liidu poliitiliste prioriteetide institutsioonilisele tutvustamisele, kuivõrd need on seotud käesoleva määruse üldiste eesmärkidega.
- (15) Programmi üle tuleks koostöös komisjoni ja liikmesriikidega korrapäraselt järelevalvet teostada ja seda sõltumatult hinnata, et võimaldada meetmete nõuetekohaseks rakendamiseks vajalikku kohandamist.

(1) Nõukogu 27. novembri 2001. aasta otsus 2001/822/EÜ ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise kohta Euroopa Ühendusega (Ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus) (EÜT L 314, 30.11.2001, lk 1).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 232/2014, millega luuakse Euroopa naabrusinstrument (ELT L 77, 15.3.2014, lk 27).

- (16) Liidu finantshuvid peaksid olema kaitstud kogu kulutsükli jooksul proportsionaalsete meetmete kaudu, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, kadumaläinud, alusetult väljamakstud või valesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ja vajaduse korral haldus- või rahalisi karistusi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾ („finantsmäärus”) ja komisjoni delegeeritud määrusele (EL) nr 1268/2012⁽²⁾.
- (17) Toetuste andmisel tuleks eelistada suure mõjujõuga projekte olenemata nende suurusest, eriti projekte, mis on otseselt seotud liidu poliitikaga ja mille kaudu osaletakse liidu poliitilise tegevuskava kujundamises. Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte kohaselt tuleks programmi rakendamist veelgi lihtsustada, kasutades ühekordseid makseid, kindlasummalist rahastamist ja ühikukulu määrade kohaldamist.
- (18) Selleks et tagada programmiga hõlmatud rahalise toetuse järjepidevus, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2014. Olukorra kiireloomulisuse tõttu peaks käesolev määrus jõustuma kohe pärast avaldamist.
- (19) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt aidata kaasa kodanike arusaamisele liidust, selle ajaloost ja mitmekesisusest ning edendada Euroopa kodakondsust ja paranda kodaniku- ja demokraatliku osaluse tingimusi, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning neid on programmi tegevuse ja meetmete riikidevahelise ja mitmepoolse laadi tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (20) Käesolevas määruses on esitatud programmi lähtesumma eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽³⁾ punkti 18 tähenduses kogu programmi kestuseks, ilma et see mõjutaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu eelarvepädevust, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus.
- (21) Nende meetmete järelevalveks, mis algasid otsuse nr 1904/2006/EÜ alusel enne 31. detsembrit 2013, tuleks käesoleva määrusega näha ette üleminekumeetmed.
- (22) Et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks programmi reguleerimisala ja eesmärkide piires anda komisjonile rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽⁴⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse programm „Kodanike Euroopa” („programm”) ajavahemikuks 1. jaanuar 2014–31. detsember 2020.
2. Euroopa kodanikele lähemale toomise üldise eesmärgi raames on programmi üldeesmärgid järgmised:
 - a) aidata kaasa kodanike arusaamisele liidust, selle ajaloost ja mitmekesisusest;
 - b) edendada Euroopa kodakondsust ja parandada kodaniku- ja demokraatliku osalemise tingimusi liidu tasandil.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 29. oktoobril 2012. aastal delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

*Artikkel 2***Programmi erieesmärgid**

Programmil on järgmised erieesmärgid, mida viiakse ellu kas riikidevahelise tasandi või Euroopa mõõtmega tegevustega:

- a) teadvustada ajaloolise mälu, ühise ajaloo ja liidu väärtuste ning liidu eesmärgi tähtsust; nimelt edendada rahu, liidu väärtusi ja selle rahvaste heaolu, ergutades mõttevahetust, arutelusid ja võrgustike arendamist;
- b) julgustada liidu tasandil demokraatlikku kodanikuosalust, suurendades kodanike arusaamist liidu poliitiliste otsuste tegemise protsessidest ning toetades ühiskondliku aktiivsuse, kultuuridevahelise dialoogi ja vabatahtliku tegevuse võimalusi liidu tasandil.

*Artikkel 3***Programmi ülesehitus ja toetatavad tegevused**

1. Lisaks Euroopa kodakondsuse edendamisele vastavalt artikli 1 lõikes 2 sätestatud üldeesmärkidele jaotatakse programm kaheks järgmiseks tegevussuunaks:

- a) „Euroopa ajalooline mälu“;
- b) „Demokraatlik kaasatus ja kodanikuosalus“.

Neid kaht tegevussuunda täiendavad projektitulemuste analüüsimise, levitamise ja kasutamise seotud horisontaalsed meetmed (nn väärtustamine).

2. Programmi eesmärkide saavutamiseks rahastatakse selle raames muu hulgas järgmist liiki tegevust, mida viiakse ellu riikidevahelisel tasandil või millel on olemas Euroopa mõõde:

- a) vastastikune õppimine ja koostöö, näiteks:
 - kodanike kohtumised, sõpruslinnade liikumine, sõpruslinnade võrgustikud;
 - riikidevaheliste partnerluste, sealhulgas artiklis 6 loetletud eri tüüpi sidusrühmade poolt rakendatud projektid;
 - ajaloolise mälu projektid, millel on olemas Euroopa mõõde;
 - kontaktid muu hulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendite ja/või sotsiaalmeedia kasutamise baasil;
 - b) struktuuriabi organisatsioonidele, näiteks:
 - liidu üldistes huvides tegutsevad asutused, mis on määratletud määruse (EL) nr 1268/2012 artiklis 177;
 - „Kodanike Euroopa“ kontaktpunktid;
 - c) liidu tasandi analüütiline tegevus, näiteks:
 - uuringud, mis keskenduvad programmi eesmärkidega seotud teemadele;
 - d) teadlikkuse tõstmine ja teabe levitamine, et kasutada ära ja täiendavalt väärtustada toetatud algatuste tulemusi ning tõsta esile häid tavaid, näiteks:
 - liidu tasandi sündmused, sealhulgas konverentsid, mälestamised ja auhinnatseremooniad;
 - vastastikused eksperdi hinnangud, ekspertide kohtumised ja seminarid.
3. Lõikes 2 loetletud tegevustega seotud algatusi kirjeldatakse käesoleva määruse lisas.

*Artikkel 4***Liidu meetmed**

1. Liidu meetmeteks võivad olla toetused või avaliku hanke lepingud.
2. Liidu toetusi võib anda tegevus- või meetmetoetustena.
3. Avaliku hanke lepingud hõlmavad teenuste ostmist, nt ürituste korraldamise, uuringute ja teadustöö, teavitamis- ja teabelevitamisvahendite, järelevalve ja hindamise jaoks.

*Artikkel 5***Programmis osalemine**

Programm on avatud osalemiseks järgmistele riikidele:

- a) liikmesriigid;
- b) ühinevad riigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid, kooskõlas üldpõhimõtete ja -tingimuste ning menetlustega nende riikide osalemiseks liidu programmides, mis on kehtestatud vastavate raamlepingute, assotsiatsiooni-nõukogu otsuste või sarnaste lepingutega;
- c) EFTA riigid, kes on Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalised kooskõlas nimetatud lepinguga.

*Artikkel 6***Juurdepäas programmile**

Programmis võivad osaleda kõik Euroopa kodakondsust ja integratsiooni edendavad sidusrühmad, eelkõige kohalikud ja piirkondlikud asutused ja organisatsioonid, memismiskomiteed, Euroopa poliitika uurimisega tegelevad organisatsioonid (eksperdirühmad), kodanikuühiskonna organisatsioonid (sh ohvrite ühendused) ning kultuuri-, noorte-, haridus- ja teadusorganisatsioonid.

*Artikkel 7***Koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega**

Programm võib toetada ka selle programmi valdkonda kuuluvaid ühistegevusi asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega nagu Euroopa Nõukogu ja UNESCO ühiste panuste alusel ja kooskõlas finantsmäärusega.

*Artikkel 8***Programmi rakendamine**

1. Komisjon rakendab programmi kooskõlas finantsmäärusega.
2. Programmi rakendamiseks võtab komisjon iga-aastased tööprogrammid vastu rakendusaktidega kooskõlas artikli 9 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega. Iga-aastastes tööprogrammides määratakse kindlaks taotletavad eesmärgid, eeldatavad tulemused, rakendusmeetod ja rahastamiskava kogusumma. Samuti esitatakse neis rahastatavate meetmete kirjeldus, igale meetmele eraldatav ligikaudne summa ja rakendamise ligikaudne ajakava. Toetuste puhul sisaldavad iga-aastased tööprogrammid prioriteete, olulisi hindamiskriteeriume ja kaasrahastamise maksimummäära.

*Artikkel 9***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

*Artikkel 10***Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon peab korrapäraselt dialoogi programmi toetusesaajate ning asjaomaste partnerite ja ekspertidega.

*Artikkel 11***Kooskõla muude liidu vahenditega**

Komisjon tagab kooskõla ja vastastikuse täiendavuse käesoleva programmi ja liidu teiste tegevusvaldkondade, eriti hariduse, kutseõppe ja noorte, spordi, kultuuri ja audiovisuaalsektori, põhiõiguste ja -vabaduste, sotsiaalse kaasamise, soolise võrdõiguslikkuse, diskrimineerimisvastase võitluse, teadustegevuse ja innovatsiooni, infoühiskonna, laienemise ning liidu välistegevuse vahendite vahel.

*Artikkel 12***Eelarve**

1. Programmi rakendamise lähtesumma ajavahemikuks 1. jaanuar 2014–31. detsember 2020 on 185 468 000 eurot.
2. Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad iga-aastased assigneeringud mitmeaastase finantsraamistiku piires.
3. Käesoleva määruse alusel teavitustegevuseks eraldatud vahendid võivad proportsionaalselt aidata katta ka liidu poliitiliste prioriteetide institutsioonilist tutvustamist, niivõrd kui need on seotud käesoleva määruse üldiste eesmärkidega.

*Artikkel 13***Liidu finantshuvide kaitse**

1. Komisjon tagab, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamise korral on liidu finantshuvid kaitstud, kohaldades selleks ennetavaid meetmeid pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, teostades tõhusaid kontrole, ning nõudes juhul, kui avastatakse rikkumisi, sisse alusetult makstud summad ning seades vajaduse korral sisse tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad haldus- ja rahalised karistused.
2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus teostada nii dokumentidel põhinevat kui ka kohapealset kontrolli kõikide toetusesaajate, töövõtjate ja alltöövõtjate suhtes, kes on saanud programmi raames liidu rahalisi vahendeid.

3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate juures viia läbi uurimisi ja ülevaatusi, kaasa arvatud kohapealseid kontrole, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1073/1999 ⁽¹⁾ ja nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ⁽²⁾ ning nendes sätestatud korrale, et teha kindlaks kus esineb pettusi, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust seoses mõne toetuslepinguga, toetuse andmise otsusega või programmi alusel rahastatava lepinguga.

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, peavad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöölepingud, toetuslepingud ja toetuse määramise otsused, samuti käesoleva määruse rakendamise tulenevad lepingud sisaldama sätteid, millega komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile antakse selgesõnaliselt õigus viia vastavalt nende pädevusele läbi selliseid auditeerimisi ja uurimisi.

Artikkel 14

Teavitamine

Komisjon annab liikmesriikidele teavet liidu rahalist toetust saanud projektide kohta, edastades neile valikuotsused kahe nädala jooksul alates otsuste vastuvõtmisest.

Artikkel 15

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon tagab programmi eesmärkide täitmise korrapärase järelevalve tulemusnäitajate põhjal. Järelevalve ja hindamiste tulemusi kasutatakse programmi rakendamisel. Järelevalve hõlmab eelkõige lõike 4 punktides a ja c osutatud aruannete koostamist.

Vajaduse korral liigitatakse näitajad soo ja vanuse põhjal.

2. Artiklis 2 osutatud erieesmärkide suhtes tehtud edusamme mõõdetakse käesoleva määruse lisa sätestatud näitajate alusel.

3. Komisjon tagab programmi korrapärase ja sõltumatu välishindamise ning annab Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru.

4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele:

- a) hiljemalt 31. detsembriks 2017 hindamise vahearuaude programmi rakendamisel saavutatud tulemuste ning rakendamise seotud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kohta;
- b) hiljemalt 31. detsembriks 2018 teatise programmi jätkumise kohta;
- c) hiljemalt 1. juuliks 2023 järelhindamise aruande.

Artikkel 16

Üleminekusätted

Otsus nr 1904/2006/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Otsuse nr 1904/2006/EÜ alusel võetud meetmeid, mille rakendamist alustati enne 31. detsembrit 2013, reguleeritakse kuni nende lõpetamiseni endiselt kõnealuse otsusega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

Vastavalt finantsmääruse artiklis 21 sätestatule võib teha programmile kättesaadavaks assigneeringud, mis vastavad otsuse nr 1904/2006/EÜ alusel alusetult makstud summade tagasimaksmisest tulenevale sihtotstarbelisele tulule.

Artikkel 17

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 14. aprill 2014

Nõukogu nimel

eesistuja

A. TSAFTARIS

LISA

I. ALGATUSTE KIRJELDUS

Täiendav teave programmile juurdepääsu kohta

1. TEGEVUSSUUND: Euroopa ajalooline mälu

Käesoleva tegevussuuna raames toetatakse tegevusi, mis julgustavad arutlema Euroopa kultuurilise mitmekesisuse ja ühiste väärtuste üle nende kõige üldisemas tähenduses ning soolist võrdõiguslikkust arvestades. Vahendeid võib eraldada algatustele, mille raames arutletakse Euroopa lähiajaloo totalitaarsete režiimide (eelkõige, aga mitte ainult natsismi, mis viis holokaustini, fašismi, stalinismi ja totalitaarsete kommunistlike režiimide) põhjuste üle ja mälestatakse nende kuritegude ohvreid. Tegevussuund hõlmab ka tegevusi, mis puudutavad määrava tähtsusega hetki ja muid märgilise tähtsusega sündmusi Euroopa lähiajaloo. Eelistatakse iseäranis selliseid tegevusi, mis edendavad sallivust, vastastikust mõistmist, kultuuridevahelist dialoogi ja lepitamist, et jätta minevik selja taha ja ehitada tulevikku, eelkõige on see suunatud nooremale põlvkonnale.

Soovituslikult kulutatakse käesolevale tegevussuunale ligikaudu 20 % programmi kogueelarvest.

2. TEGEVUSSUUND: demokraatlik kaasatus ja kodanikuosalus

Käesolev tegevussuund sisaldab tegevusi, mis hõlmavad kodanikuosalust selle sõna kõige üldisemas tähenduses, keskendudes eelkõige struktureerimismeetoditele, et tagada rahastatud tegevuste kestev mõju.

Eelistatakse algatusi ja projekte, mis on seotud liidu poliitilise programmiga.

Tegevussuund võib hõlmata ka projekte ja algatusi, millega luuakse võimalusi suurendada vastastikust mõistmist, kultuuridevahelist dialoogi, solidaarsust, ühiskondlikku aktiivsust ja vabatahtlikku tegevust liidu tasandil.

Palju tuleb veel ära teha selleks, et demokraatlikku osalemisse oleks kaasatud rohkem noori ning et poliitiliste ja majanduslike otsuste langetamise oleks kaasatud rohkem naisi. Nende hääli peaks olema selgemalt kuulda ning inimeste elu mõjutavate poliitiliste otsuste tegijad peaksid seda ka rohkem arvesse võtma.

Soovituslikult eraldatakse käesolevale tegevussuunale ligikaudu 60 % programmi kogueelarvest.

HORISONTAALSED MEETMED: väärtustamine

Käesolevad meetmed määratakse programmi jaoks kindlaks ning neid kohaldatakse nii 1. kui ka 2. tegevussuuna puhul.

Horisontaalsed meetmed toetavad algatusi, mis aitavad kaasa tulemuste ülekantavusele ning võimaldavad suurendada investeringutasuvust ja kogemustest õppimist. Selliste meetmete mõte on käivitatud algatuste tulemuste täiendav väärtustamine ja kasutamine nende kestva mõju tagamise huvides.

See hõlmab suutlikkuse suurendamist — toetusmeetmete väljatöötamist, et vahetada parimaid tavasid, liita kohaliku ja piirkondliku tasandi sidusrühmade (sh riigiasutuste) kogemused ning arendada näiteks koolituse kaudu uusi oskusi. Viimatinimetatu võib hõlmata partneritevahelisi kogemustevahetusi, koolitajate koolitamist, aga ka programmi raames rahastatud organisatsioonide või projektide kohta teavet pakkuvate IKT vahendite väljatöötamist.

Soovituslikult eraldatakse käesolevale meetmele ligikaudu 10 % programmi kogueelarvest.

II. PROGRAMMI JUHTIMINE

Programmis arendatakse kokkulepitud eesmärkidel põhineva mitmeaastase partnerluse põhimõtet, tuginedes saavutatud tulemuste analüüsile, et tagada vastastikune kasu nii kodanikuühiskonnale kui ka liidule.

Toetuste andmisel eelistatakse üldiselt suure mõjujõuga projekte olenemata nende suurusest, eriti projekte, mis on otseselt seotud liidu poliitikaga ja mille kaudu julgustatakse liidu poliitilise tegevuskava kujundamises osalemist. Võimaluste piires võetakse arvesse geograafilist tasakaalu.

Programmi ja enamiku tegevuste keskse haldamisega võib tegeleda rakendusamet.

Kõiki tegevusi viiakse ellu riikidevaheliselt või neil peaks olema Euroopa mõõde. Tegevused ergutavad kodanike liikuvust ja ideedevahetust liidus.

Võrgustiku loomise aspektid ja mitmekordistavale mõjule keskendumine, sealhulgas tiptasemel IKT ja sotsiaalmeedia kasutamine eelkõige selleks, et jõuda noorema põlvkonnani, on olulised ning kajastuvad nii tegevuste laadis kui ka kaasatud organisatsioonide mitmekesisuses. Jõuliselt soodustatakse programmi kaasatud eri huvirühmade vahelist vastastikust mõju ja koostööd.

Programmi eelarvest võib katta ka kulutusi, mis on seotud programmi haldamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks otseselt vajalike ettevalmistus-, kontrolli-, järelevalve-, auditeerimise ja hindamistegevustega, eelkõige uuringute, kohtumiste, teavitamise ja teabe avaldamisega seotud tegevusega ja teabevahetuseks kasutatavate infotehnoloogivõrkudega seotud kulutusi ning muid haldus- või tehnilise toega seonduvaid kulutusi, mida komisjon võib otsustada teha programmi haldamiseks.

Programmi üldised halduskulud on proportsionaalsed programmis ette nähtud ülesannetega.

Komisjon võib vastavalt vajadusele läbi viia teavitamise, teabe avaldamise ja levitamise seotud tegevusi, millega tagatakse programmiga toetatavate meetmete laialdane tuntus ja suur mõju.

Ettenähtud eelarvest võib katta ka liidu poliitiliste prioriteetide institutsioonilise tutvustamise.

Programmi juhtimiseks eraldatakse ligikaudu 10 % programmi kogueelarvest.

III. JÄRELEVALVE

Artiklis 2 esitatud erieesmärgid kirjeldavad tulemusi, mida soovitakse programmiga saavutada. Edusammude mõõtmiseks kasutatakse näiteks järgmisi tulemusnäitajaid.

1. erieesmärk: teadvustada ajaloolise mälu, ühise ajaloo ja liidu väärtuste ning liidu eesmärgi tähtsust; nimelt edendada rahu, liidu väärtusi ja selle rahvaste heaolu, ergutades mõttevahetust, arutelusid ja võrgustike arendamist;

Tulemusnäitajad:

- otseste osalejate arv;
- nende inimeste arv, kes puutuvad programmiga kokku kaudselt;
- projektide arv;
- projektide rakenduste kvaliteet ja see, millisel määral saab väljavalitud projektide tulemusi täiendavalt ära kasutada/üle kanda;
- esmataotlejate osakaal.

2. erieesmärk: ergutada liidu tasandil demokraatlikku kodanikuosalust, suurendades kodanike arusaamist liidu poliitiliste otsuste tegemise protsessidest ja toetades ühiskondliku aktiivsuse, kultuuridevahelise dialoogi ja vabatahtliku tegevuse võimalusi liidu tasandil;

Tulemusnäitajad:

- otseste osalejate arv;
- nende inimeste arv, kes puutuvad programmiga kokku kaudselt;
- osalevate organisatsioonide arv;
- millisena tajuvad toetusesaajad liitu ja selle institutsioone;
- projektide rakenduste kvaliteet;
- esmataotlejate osakaal;
- riikidevaheliste partnerluste, sealhulgas eri tüüpi sidusrühmade arv;
- sõpruslinnade võrgustike arv;
- programmi raames kohalikul või Euroopa tasandil toetust saanud tegevustest tulenevate poliitiliste algatuste arv ja kvaliteet;
- tegevuste geograafiline ulatus:
 - i) ühe liikmesriigi poolt juhtiva partnerina esitatud projektide osakaal võrrelduna tema elanikkonna osakaaluga kogu liidu elanikkonna hulgas;
 - ii) ühe liikmesriigi kui juhtiva partneri kohta väljavalitud projektide osakaal võrrelduna tema elanikkonna osakaaluga kogu liidu elanikkonna hulgas;
 - iii) ühe liikmesriigi poolt juhtiva partnerina või kaaspartnerina esitatud projektide osakaal võrrelduna tema elanikkonna osakaaluga kogu liidu elanikkonna hulgas;
 - iv) ühe liikmesriigi kui juhtiva partneri või kaaspartneri kohta väljavalitud projektide osakaal võrrelduna tema elanikkonna osakaaluga kogu liidu elanikkonna hulgas.

IV. KONTROLL JA AUDITID

Käesoleva määruse kohaselt väljavalitud projektide jaoks kehtestatakse pistelise auditeerimise süsteem.

Toetusesaaja teeb komisjonile kättesaadavaks kõik kuludega seotud täiendavad dokumendid viie aasta jooksul pärast toetuse lõppmakse kuupäeva. Toetusesaaja tagab, et võimaluse korral antakse komisjoni kasutusse ka partnerite või liikmete valduses olevad tõendavad dokumendid.
